

Nr 3 December 2023

I detta nr:

- Ordföranden har ordet
- Soppkvällen 27 april
- Tack till Flottans Män som serverade
- Kräftskiva Marinstugan 2023-08-19
- Femkampen i Norrköping 2023 -09-02
- Krigsseglardagen 2023-11-11
- Soppkvällen 28 september 2023
- Soppkvällen 26 oktober 2023
- Rapport från Flaggvaktskursen
- Glöggafton
- Marinstugan.

Flottans mäns avdelning 11, Nynäshamn

Ordförande: Kjell Johansen Mob 0706-41 35 53

Vice ordf: Tommy Lagsjö Mob 0705-49 02 87

Sekreterare: Rune Stang Mob 0703-69 29 38

Kassör: Stig Ödmark Mob 0703-19 16 47

Ledamöter: Björn Wideberg Mob 0702-46 41 90

Linda Leibing-Hedén Mob 0703-05 30 23

Tommy Falk Mob 0709-58 29 19

Suppleanter: Rolf Qviberg Mob 0702-53 10 40

Gösta Nordgren 08-520 129 062

Registrator: Tommy Lagsjö Medlemsregisteransvarig.
0705-49 02 87 *Vid ändring av adress,
meddela registratören.*

Adress: FM avd 11 NYNÄSHAMN
c/o Kjell Johansen
Båtsmansvägen 13
149 31 NYNÄSHAMN
kjelljohansen756@gmail.com

Kassör: FM avd 11 Nynäshamn
c/o Stig Ödmark
Nynäsvägen 12
149 30 NYNÄSHAMN

produktion: st-media
R Stang
Skogsv 4
148 30 ÖSMO
Tfn 08-520 30 555
Mob 070-369 29 38
e-mail st-media@telia.com
36rusta11@gmail.com

Hallå alla vänner i Flottans Män!

I skrivandets stund så sitter jag och sammanfattar det mesta vad vi i föreningen har gjort under de senaste 5 åren, detta ska nämligen berättas om för deltagarna ikväll, den 9 december, på vår Lillejul och även vårt 85-årsjubileum. När jag fått ihop allt vi har haft roligt med under de senaste åren så blir jag riktigt glad. Vi håller igång vår förening ordentligt och vi får med våra medlemmar på våra aktiviteter. Vi håller igång vår förening som startade 1938 och vi kommer att

fortsätta med den tills nästa generation tar över.

För några dagar sedan var vi som vanligt inbjudna till 4.sjöstriflj årsavslutning. Jag fick lämna några ord till alla inbjudna deltagare i hallen på Berga, flera hundra officerare, befäl och sjömän. Berättade för dem om oss gamla Flottans Män som var här före dem, vilka vi var och om vår förening. Som vanligt fick vi lämna ett litet stipendier till bäste sjöman och fick gratulera honom. Flottiljchefen hade även bjudit in samtliga sina kamratföreningar och de flesta av deras representanter var där. Kamratskapet med de aktiva och oss pensionärer kändes fint.

Tidigare så blev jag som ordförande inbjuden till Nynäshamns Radio, en webradio som går ut till inte bara Nynäshamn utan över hela Sverige. Där fick jag berätta om vår fina förening och detta kan ni höra på webben <https://radio-nynashamn.se/bra-vibbar-med-georgios-tsiouras-sasong-2023-24/radionynashamn/radiosandningar/bra-vibbar-2023-24/>

Vi håller igång vår förening men det är lite svårt att få in mer medlemmar. Alla ni där ute måste hjälpa till med att försöka berätta om oss och bjuda in de som kan vara intresserade att komma in i vår kamratförening.

Vi ses framöver

Kjell

Soppkvällen 27 april.

vid pennan Kjell Johansen

Här följer Gunnar Bengtssons föredrag om läget i Ryssland och Ukraina, med information om historia, bakgrund och läget i dag.

Gunnar började först att berätta lite om sin tid till sjöss då del av Flottan besökte Leningrad 1962.

Det var många finnar i Leningrad då och dom kände man igen eftersom de oftast hade vita skjortor, det hade inte ryssarna för det fanns inga vita skjortor att köpa i Ryssland. Likaså hade ryssarna då ont om regnkläder, det tillverkades inga sådana. Våra beväringsringar passade på att sälja sina regnkläder till ryssar och dom gick åt som smör i solsken till ryssarna. När vi åkte hem så fick alla sjömännen anmäla om de hade förlorat några persedlar. Många hade ju "förlorat" just regnkappor. Vi talade om för sjömännen att säg nu att ni har förlorat era regnkappor och då måste ni betala 11 kronor och det tyckte dom var ett bra pris jämfört med vad de hade fått vid försäljningen till ryssarna.

Vi besökte ett café där det fanns många ryska studenter och vi pratade en del med dem. Studenterna tyckte bl a att det var väldigt illa att USA provade kärnvapen på Bikiniatollerna. Det höll jag med om men då svarade jag att det var värre att ni ryssar spränger atombomber på Novaya Zemlya. Då blev dom helt förvånade, det hade dom inte en aning om. Den informationen hade inte gått ut till folket året 1962. Det är nog så fortfarande så att man ville/kunde inte lära sig vad som hänt under århundranden, det var säkrast att inte ha några särskilda åsikter, det var nog säkrast att göra som "lillefar" sa, som tsaren då hette och kallades i folkmun, och inte gå emot "lillefar". Så är det ju likadant idag också, man går inte emot nuvarande "lillefar".

Gunnar minns vid besöket 1962 så fanns det i hamnen en stor rysk banderoll där det stod på ryska "Östersjön – fredens hav". Det kanske vi då inte upplevde direkt. Det var ju då riktat mot oss men det var ju ingen mening för det var ju inte många av oss som kunde ryska.

Man dricker mycket sprit i Ryssland. Vid örlogsbesöket så bjöd vi in ryska officerare med familjer på ett cocktailparty. Befälhavande amiralen med hustru blev naturligtvis inbjudna, men då han skulle gå därifrån kom ryska mindre båtar fram till vårt fartyg och när amiralen gick nerför landgången så stöp han i vattnet! Men ryssarna var införstådda med att detta skulle kunna hända så de hade en barkass för att kunna plocka upp de som kunde falla i vattnet så de kunde fiska upp dem. Då fiskade de upp amiralen och

därefter hans stora vita mössa. Detta som hände gick ut bland folket och de pratade inte så mycket om att amiralen hade fallit i vattnet utan alla tyckte att det hade varit en mycket god fest hos svenskarna.

Lite om bakgrunden, om Ryssland och om hur ryssen ser till Ukraina.

Som ni vet så är ju Ryssland världens största land till ytan. Det kanske inte var så stort då furstendömet startades i Moskva 1283 och som omvandlades till Tsarryssland 1547 fram till 1721.

Kaffe på maten

Furstendömet under tsaren blev då väldigt framgångsrikt under årens lopp och tog åt sig landområden efter landområden och i Sibirien lyckades man att lägga under sig stora områden, därför är Ryssland idag världens största landområde.

Ryssland har alltid varit ett envælde och har styrts av enväldshärskare hela tiden. Folket var livegna fram till 1860 när kejsaren Alexander II införde en sorts demokrati några år tills ekonomin kraschade då det ej fungerade. Många av folket förlorade alla sina pengar. Man längtade då efter en ny "Gode far" för att leda landet och det fick man ju och har det fortfarande.

När man nu ser hur de har agerat så när Ryssland har varit starka med det stora landet och de är ju nu 150 miljoner människor och de har ju även haft svaga perioder med jämna mellanrum. Den första man pratar om är den stora oredan, det var på 1600-talet. Nästa svaghetsperiod kom omkring 1905 första revolutionen när man förlorade kriget mot Japan. Medan kriget pågick så gick hela ryska Östersjöflottan från Finska viken, runt Afrika, stannade på Madagaskar ett halvt år och skaffade mat och kol och allting för att fortsätta till Vladivostok. Hela flottan blev sänkt av den japanska flottan som sänkte alla ryska fartyg utom en kryssare som kom fram till Vladivostok. Det blev då oro i Ryssland, tsaren satt kvar, krigsmakten var lojal mot tsaren.

Andra revolutionen i Ryssland var ju förlusten mot Tyskland i första världskriget. Ryssland havererade så Lenin och bolsjevikerna genomförde den ryska revolutionen 1917. Då var Moskva svaga och då ville gränsstaterna passa på att göra sig fria. Framförallt försökte man göra sig fria 1920

efter första världskrigets slut. Det var då främst Lenin som skrev på de pappren som gjorde staterna fria. Men det hjälpte inte då det hade gått 20-30 år, då tyckte ryssarna att varför ska de vara fria, de länderna vill vi ha igen 1939 tog man Baltikum och anföll Finland, man ville ha in dem i Sovjetunionen. Polen skapades efter 1. världskriget 1920 i Versaillesfreden men 1939 delades Polen och ryssarna gick in i Polen och tog halva Polen, den östra delen. Så vet vi vad som hände efter 2. världskrigets slut, Sovjet tog över flera av öststaterna och in i halva Tyskland, Östtyskland. Ryssarna tyckte då att Ukraina är inget fritt land, de är en del av Ryssland. Samma resonemang har alltid Ryssland haft.

Ukraina gjorde ett försök till frihet igen då 2.a världskriget var slut men det fanns ingen möjlighet mot dåvarande Röda Armén. Ukrainarna tyckte inte om detta men de kunde inte göra något åt det.

Nästa svaghetsperiod kom ju 1991 när Sovjetunionen upplöstes. Vid denna senaste förlust för Ryssland så gjorde de närmaste gränsstaterna försök att göra sig fria igen. Ryssland var då svagt igen och då bestämde sig Ukraina för att nu är vi ett eget land, som balterna gjorde, så då var Ukraina fritt. Men ryssarna säger fortfarande att Ukraina tillhörde Ryssland från 1654. Ryssarna menar även att Ukraina har varit ryskt ända sedan vi i Sverige fick Skåne vid den tiden.

Jobb och fika i köket

Lite om Ukrainas historia.

Sverige har ju många kopplingar till Ukraina sedan lång tid tillbaka. Jag har en gammal skröna om Ukraina " År 908 så bestämde sig bossen i Kiev att Ukraina skulle få en modern religion. Han kallade till sig olika religiösa ledare. Han började med att tala med den judiska rabbinen och lät honom berätta om vad innehöll judendomen. Bossen sa då att ni förlorade ju ert land för 1000 år sedan och det har ni ju inte fått tillbaka. Det är ju ingen bra gud att ha, du får gå här ifrån. Sedan var det en muslimsk imam som berättade om islam och då sade bossen att ni får ju inte dricka öl och då vill vi inte ha er religion. Då kom de kristna ledarna och de ortodoxa vann eftersom bossen tyckte att de hade så fina kläder, seder och rökelse vid sina helgedomar så då blev Ukraina ortodoxt som de är idag".

Vår Olof Skötkonung döptes då samtidigt i Husaby kyrka år 1000 och han gifte sig med en kvinna från Ukraina. Det var en hövdingadotter och de fick en dotter som hette Ingegärd och hon gifte sig år 1050 med en ledare från Kiev, Jaroslav den I. Så det finns en gammal koppling till Sverige.

Sedan sjönk Kiev-riket i makt och Litauen växte upp till Storlitauen under 100 år. Därefter ersattes makten av Stor Polen som växte upp med en karismatisk ledare som lyckades ta åt sig både Litauen och Ukraina.

År 1654 vände sig Ukraina till Ryssland och bad om hjälp för att bli befriade från Stor Polen som var så besvärliga. Ryssarna svarade att visst kan vi hjälpa er men då måste ni gå in under rysk flagg, det får ni gärna. Ukraina sade nej, vi vill ju bara ha hjälp. Ukraina kunde inte ta sig ur detta så de kom då under rysk flagg. Därför anser ryssarna att fr o m 1654 så har Ukraina varit under Ryssland. Det anser ryssarna fortfarande men det gör inte ukrainarna.

En annan chans som ukrainarna försökte ta sig bort från Ryssland var då en svensk armé med Karl XII som kom genom Ukraina för att få mat och försörja sina trupper. Så då hakade ukrainarna på med sin armé och följde med den svenska armén vid slaget vid Poltava där som vi vet den svenska armén med även den ukrainska armén gick under. Ukrainas ledare flydde med Karl XII år 1719. Det var det första försöket för Ukraina att komma bort från Ryssland.

Många av de kungliga familjerna i Europa var ju släkt med de ryska kungligheterna. Kejsarinnan Katarina II hade ju makten i Ryssland på 1700-talet. Hon kom till makten då hon blev änka vid 33 års ålder då hennes älskare mördade tsaren och hon levde med denne adelsman i 10-12 år och de fick ett barn tillsammans. Sedan bytte hon till en ny älskare, en general vid namn Potemkin. Han är känd för sina kulisser "Potemkinkulisser". När Katarina II reste ner till Ukraina var det hon som anlade staden Odessa och Kherson. När generalen dog så blev han begravd i Kherson. Nu när ryssarna i detta krig kände att de inte kunna vara kvar i Kherson då ukrainarna anföll dem så grävde de upp den gamle generalen och tog med sig kvarlevorna och gravstenen med sig hem till Ryssland.

Nästa försök för Ukraina att komma bort var när 1. Världskriget var slut då det var en

Gunnar Bengtsson berättar om Ukraina

rysk svaghetsperiod när de hade förlorat mot Tyskland och innan Lenin hade tagit över. Då svajade allt i Ryssland och då passade Ukraina på 1918-1920. Men när Lenin hade fått ordning på Röda armén så slog ryssen ner på Ukraina igen och så blev Ukraina in i Ryssland/Sovjetunionen igen.

Läget avseende Krimns historia

Katarina II erövrade Krim i kriget mot Osmanska Riket som nu är det turkiska riket. Osmanska Riket var ju större då. Krim togs av ryssen i mitten av 1700-talet. I mitten av 1800-talet utbröt Krimkriget. Ryssarna gick i anfall mot Osmanska riket. Ryssarna ville då ta Kristianopel och Bosporen så att de fick fri transport mot Svarta havet. Men då tyckte fransmännen och engelsmännen att då skulle ryssarna bli för starka. Fransmännen och engelsmännen gick då ihop med turkarna mot Ryssland och landsatte trupper på Krim. Stora blodiga strider genomgicks och fruktansvärt många ryssar, 80.000 stupade och 80.000 dog av sjukdomar och sårskador. Detta lever i ryska medvetande idag fortfarande och att fransmännen och engelsmännen gick ihop med turkarna, västvärlden gick emot ryssarna, det har ryssarna fortfarande ej glömt.

Krim var ryskt fram till 1954 då Chrusjtjov ville ändra gränserna, Krim skulle tillhöra delrepubliken Ukraina. Men när Ukraina blev självständiga 1990 då hörde Krim till Ukraina och då blev det problem. Ryssarna har sedan länge haft en stor marinbas på Krim för Svartahavsflottan i Sevastopol.

Man har ju en viss förståelse för de ryska känslorna. Ukraina säger idag stenhårt att de skall ta tillbaka Krim men ryssarna är nog lika envisa på sitt håll. Då Krim har varit ryskt sedan mitten på 1700-talet och skall så förbli.

Problemet militärt för Krim för Ukrainas del är ju att den som sitter på Krim behärskar ju hela Svartahavskusten och kan då genomföra exporten från hamnarna.

Avseende vapensidan i dagens krig.

Ukraina har fått 98% krigsmateriel från väst. Vi i Sverige har lämnat många stridsfordon 90 och även tyska pansarstridsvagnar. Ukraina avser att sätta in 50.000 man i vår offensiven, men vad resultatet blir vet vi ju inte än. Det som skiljer rysk krigsföring mot västvärlden är ju de väldigt centraliserade besluten. Vi i väst har s.k. uppdragstaktik och det har vi använt väldigt länge och ryssarna har fortfarande en centraliserad taktik. Centralstyrning kan bli att man kommer med beslut i akterkant. Det är det som ryssarna har gjort, man har kommit försent med beslut i vissa lägen. Ryssen trodde att de skulle ta Kiev på en vecka och officerarna hade fått order om att ta med sig sina paraduniformer för parader i Kiev. Så blev det ju inte.

Sverige var tidigt ute med att lämna över krigsmateriel, första veckan i ryssens anfall sände vi ner 5000 pansarskott och de hjälpte säkert till att stoppa konvojen med anfallet mot Kiev. Det ukrainarna gjorde då var att inte ta strid mot stridsvagnarna utan man besköt tankbilarna istället så ryssarnas stridsfordon fick soppatorsk.

De raketer som ukrainarna hade fått av amerikanerna var utmärkta och användes mot ryssarnas stabsplatser och tankställen för stridsfordonen. Ukrainarna försökte inte ta strid mot ryssarnas bästa förband utan slog mot underhållet och transporter.

Hur ser risken för kärnvapen ut! Jag kan inte säga att detta är uteslutet. Skulle ukrainarna lyckas ta över Krim då Krim har en stor betydelse för Ryssland. Det vi vet när Warszawapakten gick i graven efter kalla kriget då vi fick tillgång till polackernas stridsplan som inte var inriktade mot Sverige. Polackerna hade Danmark, Stora Bält och Öresund som uppgift. Polackerna skulle gå iland i Kögebukten och den skulle bombas med kärnvapen för att få bort allt motstånd innan polackerna gick iland. Även Roskilde och Odense skulle bombas med kärnvapen. Ryssarna skulle ta södra Sverige, även då med kärnvapen först. Så såg ryssarnas stridsplaner ut! Nu har ryssarna flyttat besluten att kärnvapen skall användas i fält mot arméenheter och flyttat ner besluten till befälhavarna avseende anfall av kärnvapen medan i väst beslutar politikerna om användande av kärnvapen.

Det är osäkert nu under Ukrainas våroffensiv om vad befälhavarna skulle använda

kärnvapen eller ej. Om våroffensiven skulle bli förödande för ryssarna vet jag inte vad befälhavarna skulle ta sig till.

Hur skulle ett fredsavtal se ut?

Ryssarna skulle ha Krim och en form av landbrygga, inte som den landbron som finns nu som Ukraina slog sönder utan en landsdel. Det är 2 miljoner ryssar som bor på Krim. Ett av problemen med Krim är att det finns inget vatten på Krim och elförsörjningen kommer från kärnkraftverket Zaporicha så Krim har ingen egen elförsörjning. Detta måste också ingå i någon fredsbehandling för att få slut på detta elände.

En landbrygga av något slag till Krim skulle behövas för Ryssland. Ukraina som självständig stat skulle säkert hålla sig väl med Ryssland och Ryssland skulle säkert kräva att Ukraina inte gick med i Nato.

Natos inställning nu är att de fortsätter att pumpa in vapen till Ukraina men de är ju lite rädda för den ryska reaktionen.

Jag tyckte att det var ett snabbt beslut som den förra svenska regeringen gjorde en vecka efter ryssarnas invasion då man sände ner 5000 pansarskott som då slog sönder pansarfordon och tankbilar. Tyskarna gick med på att andra nationer skulle sända stridsvagnen Leopard II, vi har den också och vi har skrivit på att även vi kan sända ner några av dessa. Vi har även beslutat att Bofors får sälja kanoner. Polen har beslutat att sända Leoparden till Ukraina. Överlämnande av stridsflygplan är fortfarande känsligt. Polen har skickat över plan, de har ryska plan som Ukraina är vana att användas. Kina vill ju vara neutrala och förmodligen har de ej sänt vapen till Ryssland.

Mycket ammunition går åt, ryssarna kanske skjuter 20.000 granater om dygnet. Ukrainarna skjuter även dom mycket men de får in ammunition från väst. Det viktigaste stödet till Ukraina är att skicka dem ammunition.

Iran har skickat drönare till Ryssland. Brasiliens president kunde inte avgöra vem som egentligen äger Krim, jag håller med honom om detta. Det är inte säkert att ange att Ukraina äger Krim som har en särskild historia. Många ryssar bor på Krim och de vill ju tillhöra Ryssland men de s.k. krimtatarerna vill tillhöra Ukraina. Ukraina hade ju inget att sätta emot 2014 då Ryssland tog Krim. I avtalet 1990 när Ukraina blev fritt fick Ryssland behålla marinbasen i Sevastopol på 30 år och även behålla 30.000 sjömän i Sevastopol. Det var dem som ryssarna använde, "gröna gubbar", när de ockuperade Krim.

Vid Budapestavtalet 1994 så hade Ukraina kärnvapen, de var ju då en del av Sovjetunionen, och efter förhandlingarna så lämnade Ukraina över alla kärnvapen till Ryssland och enligt avtalet som skrevs under av Ryssland, USA och Storbritannien så skulle Ukraina ha okränkbara gränser och det har ju Ryssland uppenbart kränkt.

Ukraina söker medlemskap i EU och Nato vilket säkert kommer att ta lång tid att förverkliga.

Tack till Flottans Män som serverade

vid pennan Linda Leibing-Hedén

Helgen den 8-9 juli sålde gänget från FM Nynäshamn 258 våfflor och 17 rabarberbitar, samt kaffe och saft i Sockenstugan i Ösmo. Denna servering i Vägkyrkans regi inbringade 8,492 kr till föreningens kassa!

Vi tackar gänget som jobbade en eller båda dagarna Tommy Falk, Sonja Söderström, Rune Stang, Tuk och Björn Wideberg, Linda Leibing Hedén, Kerstin och Stig Ödmark, Marianne Hermin, samt sist men inte minst Lars-Åke Svenheden och Inger Lidström. Inger, som är kyrkvård, har tagit initiativet till denna möjlighet för FM Nynäshamn att informera om sin verksamhet, samtidigt som vi får in pengar till föreningskassan.

Kanske vill du/ni vara med nästa år? Eller passa på att besöka våffelservingen i juli – det är goda våfflor!

Kräftskiva Marinstugan 2023-08-19

Vid pennan Björn Wideberg

K1600 var det samling i föreningshuset på Muskö för att inmundiga kräfteor med tillbehör.

där Elisabeth dukat upp med kräfteor i stora lass och många fina pajer. Efter ett tag då alla sugit och sörplat samt sjungit ett antal vederbörliga sånger bjöds det på kaffe med mandelkaka. Kvällen fortsatte med som vanligt trevlig och god samvaro samt lite munspelsmusik

Det hade varnats för regn den här dagen men vi hoppades på att SMHI hade fel eftersom det var en blå himmel och vindstilla så vi dukade utomhus. 22 personer anlände och efter lite mingel så bjöd Kjell alla till bords

av Jan Mellring.

När alla var mätta och berättat färdigt sina historier så tackade vi Elisabeth och övriga som hjälp till för en väl genomförd kväll och alla åkte hem utom Kjell och Elisabeth som skulle övernatta och provelda den nu godkända öppna spisen i stora rummet. Det gick tydligen bra för huset står kvar utan skador.

Femkampen i Norrköping 2023

Vid pennan: Tommy Lagsjö

I vanlig ordning damp det ner en inbjudan till femkamp i Norrköping (Bråvalla). Lördagen den 2 september. För Nynäshamnsavdelningen gäller det att försvara våra tidigare inteckningar i pokalen.

Två bilar startar från Nynäs kl. 0815 för att vara på Bråvalla kl. 1030. Där går vi runt och hälsar sedan efter en stund bjöds det på kaffe och smörgås i deras lokal, där förre ordförande hälsade oss välkomna. Därefter var det dags för femkampsledaren att pre-

sentera de 5 stationer, som bestod av grenarna: 1. Avståndsbedömning, 2. Frågesport, 3. Pärre (pyramid med kuler), 4. Kasttåg, 5. Stöta kula (2 kg). Stockholm, Norrtälje och Nynäshamn ställde upp med två lag var. Västerås och Södertälje med ett lag var. Totalt blev det åtta lag.

Efter att fika och smörgås sjunkit undan i magen var det dags att mobilisera sig till kamp. Lag 1 bestod av Kjell, Stig och Kerstin och Lag 2 av Tuk, Björn, Gun och jag.

Det kämpades på alla fronter i det fina vädret. Efter att femkampen var genomförd serverades en pytt i panna med tillbehör. När alla var mätta och nöjda var det dags för prisutdelning. Nynäshamn 2 och Västerås hamnade på samma poäng och då bestämmer arrangören enväldigt vilken gren som blir utslagsfråga. Den bestämdes till kulstötning, vilket betydde att Västerås tog hem 2023 års femkampsseger före tvåan Nynäshamn 2 och tredjeplats Nynäshamn 1. Stort grattis Västerås!

Alla lagen fick ett hedersomnämmande för förtjänstfullt sätt och med stor kämpaglöd genomfört 2023 års Femkamp. Väl mött i Södertälje på Notholmen 2024!

När klockan var slagen var det dags att sätta sig i bilarna och påbörja vår hemfärd (18 mil) mot Nynäshamn efter en trevlig heldag och vackert väder med god kamratskap.

Krigsseglardagen

Vid pennan, Nils-Göran Wetterberg

Under det 2:dra världskriget blev Sverige krigslutet av axelmakterna och våra transportvägar över havet stängdes – men enl. en överenskommelse med de krigförande tilläts ett antal fartyg – de s.k. lejdbåtarna – att trafikera och hämta nödvändiga varor till Sverige. Båtarna var vita och hade på sidorna målade svenska flaggor. De flesta utgick från

Göteborg. Tyvärr respekterades inte överenskommelsen. Många torpederades – många bombades – många gick på minor. Ca. 3000 sjömän följde båtarna i djupet och kom aldrig hem. Sverige hade en - på många sätt – nedsättande syn på sjöfolk. Märkliga händelser inträffade – t.ex. en sjöman hade varit

borta och utanför spärren i flera år. Omöjligt komma hem på grund av kriget, men när han anlände med en båt till svensk hamn stod polisen på kajen och arresterade honom. Varför? Jo, han hade inte inställt sig vid kallelse till det militära. Många länders sjömän kom inte hem utan försvann. Norska, danska, engelska och andra. I t.ex. Norge var sjömän aktade. Nästan varje familj hade – eller har – någon sjöman i släkten. De kom man ihåg. De ville man hedra – och så kom

någon form av "Krigsseglardag" till. Detta skedde ganska snart efter kriget – MEN inte i Sverige. Sjömännen stod inte så högt i kurs och att de försörjt en stor del av Sverige under kriget med fara för eget liv – ja, det glömde man.

Sjömanskyrkorna tog - efter lång tid - upp det hela och ville på något sätt visa hågkomst.

Vid denna tid var Inez Uusmann kommunikationsminister och vi hade samtal med henne om detta.

Resultat blev, att "Krigsseglardagen" instiftades och den första hölls i det fria utanför Stockholms Sjöfartsmuseum. Jag ordnade det musikaliska – 4 hornister från Hovkapellet – och Inez Uusmann höll högtidstalet. Detta var – tror jag - mitten av 90-talet. Därefter har det varje år hållits "Krigsseglardagar" i de olika hamnstäder, där Sjömanskyrkor funnits och finns.

Stockholms Sjömanskyrka har firat denna dag på Sjöfartsmuseet – sedan Katarina kyrka, Djurgårdskyrkan och nu på Sjömanskyrkan i Nynäshamn.

Jag har funnits med alla år och har de senaste 20 åren varit den, som hållit i det hela och även hållit det s.k. högtidstalet.

(En liten kuriositet betr. Stockholm är att musiken, som framförs under Krigsseglardagen, alltid varit jazzmusik !)

Soppkvällen 28 september 2023

Vid pennan Linda Leibing Hedén och Per Levin

Höstens första soppkväll började lite tidigare än vanligt på torsdagskvällen, eftersom vårt klubbmästarpar, Kjell och Elisabeth, måste hem tidigt för att sova några timmar innan de kl. 02.00 på natten skulle ge sig iväg till Arlanda för vidare transport till Spanien. Med en väldrillad "stab" av styrelsemedlemmar, redo att hjälpa till och ta över, var det dock inga problem att genomföra kvällen i vanlig ordning.

Bland de 31 deltagarna fanns hela 7 jubilarer som fyllt jämna år och därför hyllades med blomstercheckar, respektive manschettknappar och en tavla. Herrarna i fråga var Hans Odeen, Ingemar Lundell, Jan Mellring, Peder Wallgren och Håkan Westerlund som alla uppnått den aktningsvärda åldern av 80 år. Kjell Lundin slog dock dem alla med sina 85 år och så hade vi en ung dam, Anna-Lena Engström, som bara fyllde...(hupp!), visst ja, man nämner inte en dams ålder!

Efter att jubilarerna firats kunde ordförande Kjell också överlämna en Ankarmedalj i Guld till vår duktige vice ordförande, Tommy Lagsjö, för alla hans insatser i föreningen. Förutom att ta ledningen vid tillfällena då Kjell är borta, så har Tommy även hand om vårt register, födelsedagslistan och jubilarerna. Han har tagit på sig rollen som föreningens webmaster

och dessutom följer han med Kjell in till DVÖH (Drottning Victorias Örlogshem) i Stockholm för att delta i region- och lokalföreningsmöten anordnade av förbundsstyrelsen.

Extra festligt och mycket passande denna kväll med många jubilarer och en guldmedaljör var att två av våra Flaggvakter, nämligen vår Musköterikorpral, Stig Ödmark, och veteranen Lars-Åke Svenheden, ställt upp i full mundering med den svenska flaggan, respektive vår föreningsflagga. Linda (dvs. jag) gav lite upplysningar om den kommande Flaggvaktskursen som vi håller i Marinstugan under hösten. Detta för att sprida information om en av Flottans Mäns traditionella aktiviteter, som uppenbarligen inte alla i föreningen känner till.

Så var det dags för maten, ärtsoppa och pannkakor, med varm punsch för de som så önskade, vilket intogs under trevligt samspråk vid borden. När det var dags för kaffet

var det också dags för vice ordförande Tommy att utöva ytterligare en av sina många och viktiga uppgifter, nämligen att lotta ut de fem vinflaskorna, vilket ju blivit ett uppskattat inslag i soppkvällarna. Fem lyckliga vinnare hävade hem varsin vinflaska och så var vi alla redo att lyssna på kvällens intressanta föredrag. Vår medlem, Per Levin, skulle berätta för oss om sitt arbete med ungdomar i Sjövärnsåren. Jag lämnar över ordet till Per:

"Torsdagen den 28 sept. hade jag förmånen att komma till Flottans män (FM) i Nynäshamn på deras soppkväll och berätta lite om Sjövärnsårens (SVK) sommarskolor och deras skolor på Muskö. Soppkvällen bjöd på en utmärkt ärtsoppa och pannkakor och trevliga samtal med FM medlemmar. Det var helt fantastiskt att få träffa så många lite äldre som

ägna delar eller hela sitt yrkesliv i Marinen, ni är mina hjältar. Sommarskolorna på Muskö har haft ett gott samarbete med FM och haft tillgång till deras fina Marinstuga som ligger i direkt anslutning till Guldboda Vakten. Efter långa dagar från 07.00-20.00 kan det vara skönt att koppla bort verksamheten och komma bort från Musköbasen en stund. Stugan har varit en stor tillgång till instruktörerna på SVK sommarskola på Muskö.

Mitt föredrag gick ut på att förklara syftet med SVK ungdomsutbildning och det stora behovet av fler medarbetare i Försvarsmakten i allmänhet och Marin i synnerhet. Att få frivilliga ungdomar att söka sig mot Försvarsmakten på sitt sommarlov och ge dem en liten introduktion, ett smakprov på vad Marinen är, det är en ynnest. Utbildningen går ut på att stegvis under tre somrar och två vintrar lära och visa ungdomarna vilken spännande och intressant arbetsplats Marinen kan vara. Vi diskuterade också inriktningen mot Marinen då Försvarsmakten har flera olika ungdomsutbildningar riktade mot andra vapengrenar, så som Flygvapnet och Armén. Målbilden är att utbildningen skall ges mot Marinen och den skärgårdsnära miljö Marinens soldater och sjömän verkar i.

I korthet går utbildning ut på att lära ungdomar att arbeta i grupp och fungera i grupp och i den lite mer strukturerade miljön man lever i inom Försvarsmakten. På det ligger sjömanskap, segling, navigation, signaltjänst, samt att lära sig hantera mindre båtar och fartyg och även fälttjänst; att leva och bo i fält.

Självklart ligger i utbildningen att väckas klockan 07.00 med morgonfys och utbildning flera kvällar i veckan fram till 20.00. Det är för flertalet ungdomar en utmaning som bygger självkänsla, att "jag klarar det". Inre tjänst är även det en viktig del i utbildningen som innefattar allt från skoputs till att bädda en säng. Alltid med glimten i ögat, vi skall få dem att vilja ha mer, att börja tänka att detta kanske är något för mig i framtiden. Att informera om Försvarsmaktens plats i samhället är en viktig del och att berätta om utbildningsmöjligheter som Försvarsmakten kan erbjuda.

Det skall var kul med Försvarsmakten i den åldern. Dagens ungdomar har så många möjligheter i framtiden och för att få ungdomar att söka sig till Försvarsmakten krävs av oss att vi får dem att vilja. Allt detta blandas med besök vid Marinens förband, så att de får se hur det är att vara en soldat eller sjöman på riktigt. Det är en fantastisk möjlighet vi vill ge dem.

Men som sagt, avsikten var såklart att prata om Sommarskolorna på Muskö och de möjligheter det ger SVK, samt de ut-

ägna delar eller hela sitt yrkesliv i Marinen, ni är mina hjältar.

Sommarskolorna på Muskö har haft ett gott samarbete med FM och haft tillgång till deras fina Marinstuga som ligger i direkt anslutning till Guldboda Vakten. Efter långa dagar från 07.00-20.00 kan det vara skönt att koppla bort verksamheten och komma bort från Musköbasen en stund. Stugan har varit en stor tillgång till instruktörerna på SVK sommarskola på Muskö.

Mitt föredrag gick ut på att förklara syftet med SVK ungdomsutbildning och det stora behovet av fler medarbetare i Försvarsmakten i allmänhet och Marin i synnerhet. Att få frivilliga ungdomar att söka sig mot Försvarsmakten på sitt sommarlov och ge dem en liten introduktion, ett smakprov på vad Marinen är, det är en ynnest. Utbildningen går ut på att

stegvis under tre somrar och två vintrar lära och visa ungdomarna vilken spännande och intressant arbetsplats Marinen kan vara. Vi diskuterade också inriktningen mot Marinen då Försvarsmakten har flera olika ungdomsutbildningar riktade mot andra vapengrenar, så som Flygvapnet och Armén. Målbilden är att utbildningen skall ges mot Marinen och den skärgårdsnära miljö Marinens soldater och sjömän verkar i.

I korthet går utbildning ut på att lära ungdomar att arbeta i grupp och fungera i grupp och i den lite mer strukturerade miljön man lever i inom Försvarsmakten. På det ligger sjömanskap, segling, navigation, signaltjänst, samt att lära sig hantera mindre båtar och fartyg och även fälttjänst; att leva och bo i fält.

Självklart ligger i utbildningen att väckas klockan 07.00 med morgonfys och utbildning flera kvällar i veckan fram till 20.00.

Det är för flertalet ungdomar en utmaning som bygger självkänsla, att "jag klarar det". Inre tjänst är även det en viktig del i utbildningen som innefattar allt från skoputs till att bädda en säng. Alltid med glimten i ögat, vi skall få dem att vilja ha mer, att börja tänka att detta kanske är något för mig i framtiden. Att informera om Försvarsmaktens plats i samhället är en viktig del och att berätta om utbildningsmöjligheter som Försvarsmakten kan erbjuda.

Det skall var kul med Försvarsmakten i den åldern. Dagens ungdomar har så många möjligheter i framtiden och för att få ungdomar att söka sig till Försvarsmakten krävs av oss att vi får dem att vilja. Allt detta blandas med besök vid Marinens förband, så att de får se hur det är att vara en soldat eller sjöman på riktigt. Det är en fantastisk möjlighet vi vill ge dem.

Men som sagt, avsikten var såklart att prata om Sommarskolorna på Muskö och de möjligheter det ger SVK, samt de ut-

maningar det innebär att genomföra en Sommarskola med 100 ungdomar i ett högprioriterat skyddsobjekt. Muskö 1 & 2 samt 3 sker under juni t.o.m. augusti i två 3 veckors skolor samt en mindre Muskö 3. Muskö 3 riktar sig till ungdomar Försvarsmakten inte når, men vill nå, och pågår under 1 vecka i augusti.

Muskö genomgår en total upprustning och det som redan renoverats, så som kasern, utbildningssalar bryggor och matsal är helt fantastiskt för SVK att få tillgång till. Men baksidan är en viss brist på rörelsefrihet, med fotoförbud, badförbud etc. Vi väger plus mot minus och hitintills har det dock gått väldigt bra att genomföra sommarskolorna på Muskö."

Det var minst sagt uppfriskande att få höra om hur Sjövärnsskåren jobbar med att motivera våra ungdomar! Per fick applåder förstås och vice klubbmästare Elisabeth överlämnade blommor som tack för föredraget. Soppkvällen gick mot sitt slut, Kjell och Elisabeth skyndade hem, medan övriga bröt upp i lite lugnare takt. Sista kvar var de pliktrogna styrelsemedlemmarna med fruar som städade upp och ställde i ordning.

Soppkvällen 26 oktober 2023

Vid pennan Linda Leibing Hedén och Peter Hagelin

Höstens sista soppkväll – ja, det blir ju sista soppkvällen för året, eftersom vi inbjuds till Hglöggmingel i november och LilleJul i december – började med det sedvanliga minglet och snart var sorlet av röster igång och ökade i takt med att deltagarna anlände. Så var det dags för Kjell att hälsa de 26 som mött upp på Hantverkargården välkomna. Han hade också en medalj att dela ut, nämligen Flottans Mäns Ankarmedalj i Silver med rosett. Den tilldelades Tuk, vår stugfogde Björn Widebergs fru, som alltid ställer upp och hjälper till i alla sammanhang. Tuk serverar, plockar ut disk och städar upp, inte minst vid våra sammankomster i Marinstugan. Hon hjälper dom som har svårt att själva hämta mat och finns alltid till hands. I somras var hon förstas på plats när vi serverade våfflor i Sockenstugan i Ösmo och drog in pengar till föreningen, dessutom har hon deltagit i den årliga Fem-kampen och vunnit pris tillsammans med kamraterna från FM Nynäshamn, m.m. Vi i styrelsen tyckte därför att det var dags att hedra Tuk och visa henne vår uppskattning med en medalj.

Antalet jubilarer var inte så många som förra gången, endast en och det råkade vara undertecknad, dvs, jag, Linda. Man ska inte avslöja en dams ålder, har jag fått lära mig, men någon var tydligen nyfiken och undrade. "Jag har fyllt 35," svarade jag, och lade till, "...gångar två." Då hörde jag en viskning: "Är hon sååå gammal!" Det tar jag som en komplimang. Det hade varit värre att höra: "...jag trodde hon var äldre." Skämt åsido, jag fick ta emot en blomstercheck och hyllades i vanlig ordning.

Ärtsoppa med varm punsch, följt av goda pannkakor har nu blivit den återkommande traditionen på soppkvällarna, eftersom fisksoppa har blivit för dyr. Krig och elände ställer till det i världen, inte minst ekonomiskt, men en trevlig kväll med goda kamrater lyser upp både vintermörkret och tillvaron i allmänhet.

Vid kaffet drog Tommy igång vinlotteriet och man upphör aldrig att förundra sig över att somliga kan vinna gång på gång, medan andra ständigt lyckas hitta nitlotterna och får nöja sig med att ha gjort en god gärning för föreningen, eftersom lottinkomsten bidrar till lokalhyran. Jag är vanligtvis en

Linda hade turen att förutom födelsedags uppvaktning, få en turlott i vinlotteriet.

Tuk belönas med medalj för att hon alltid är hjälpsam och ställer upp.

De goda pannkakorna...

Även Kerstin hade turen att ha dragit en vinstlott.

sådan där nitlottsperson, så döm om min förvåning då jag faktiskt för första gången vann en flaska vin! Jag kunde verkligen känna mig firad som jubilar extra plus denna kväll!

Nu var det dags för kvällens föredrag och vår inbjudne föredragshållare, Marinstabsförvaltaren Peter Hagelin, har haft vänligheten att skriva ihop ett sammandrag av det han hade att berätta:

”Marinstaben – Ett förband i utveckling

Sedan Marinstaben etablerades på Musköbasen 2019 har mycket hänt och man kan lugnt säga att Marinstaben och med det Musköbasen är i stark utveckling. Från nedläggningen av Marinbas Ost 2005 och det förfall som rådde på området, som på den tiden stod helt öppet för allmänheten, har Musköbasen under ett antal år rest sig som fågeln Fenix ur askan. Detta i och med att beslut fattades att de taktiska staberna skulle utlokaliseras från Högkvarteret och Marinstaben grupperade på Muskö.

Mellan etableringen och 2023 verkade Marinstaben i en från högre chef given organisation underställd dåvarande Chefen PROD. Från första januari 2023 bildades Försvarsstaben, försvarsgrenar och stridskrafter där Marinen är en av försvarsgrenarna. Marinchefen är i och med detta underställd Chefen för Försvarsstaben. Denna omorganisation innebar också att en mandatförskjutning genomfördes. Detta innebär att Marinchefen har fått betydligt större mandat att styra och förvalta försvarsgrenen. För vår del innebar detta även att Marinstaben blev dubbelt så stor om vi ser till personalrader då vi tillfördes enheter ur Marinbasen.

Nästa stora steg för Marinstaben kommer att ske till årsskiftet då vi intar en ny organisation kallad Org 24 vilken ska ge en större tydlighet hur vi arbetar, både internt samt externt. Organisationen är också en tydlig anpassning mot NATO.

Allt detta tillsammans har dessutom inneburit att Musköbasen är under en kraftig utveckling, kanske framförallt infrastrukturmässigt då vi behöver kunna växa personellt. Slutmålet är att Marinstaben ska vara en attraktiv och effektiv arbetsplats där alla personalkategorier är välkomna och behövs. Tillsammans är vi starka.”

Många av våra medlemmar har ju arbetat på Musköbasen, så denna uppdatering om den utveckling som pågått och pågår där var naturligtvis välkommen. Styrelsen i FM Nynäshamn hade planer på att försöka ordna ett besök på Musköbasen under hösten, men fick veta

... slinker ner även utan punsch

Marinförvaltare Peter Hagelin avtackas med blommor.

att detta under rådande omständigheter inte var möjligt. Lite märkligt måste det ju kännas för er som jobbat där, tänker jag, att mycket blivit så hemligt att man inte längre kan få tillträde till sin forna arbetsplats. Men nu fick vi i alla fall höra lite om vad som pågår på Musköbasen av Peter, som avtackades med varma applåder och en blomsterbukett som överlämnades av Kjell. Kvällen hade hunnit bli sen och det var dags att avsluta, bryta upp och ta sig hem.

Rapport från Flaggvaktskursen

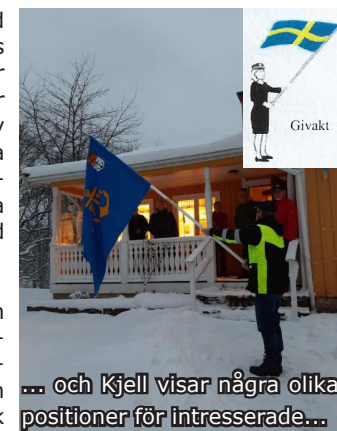
Vid pennan Linda Leibing Hedén

Höstens flaggvaktskurs genomfördes enligt plan med tre eftermiddagsträffar ute i Marinstugan. Förutom oss i Flaggvaktsgruppen deltog sex intresserade medlemmar vid alla tre, eller vid två eller ett tillfälle, beroende på hur det passade. Det blev många frågor, intressanta diskussioner och flaggvakterna fick berätta om sina upplevelser och om vad det hela går ut på.

Flaggorna plockas fram...

Vid samtliga tillfällen plockade vi fram flaggorna, visade och demonstrerade och de som aldrig hållit i en flagga fick prova på att göra det. Då framkom från damsidan att det skulle vara önskvärt med lättare flaggstänger, de stänger vi har nu är ganska tunga. Flaggorna med sina stänger skänktes till FM Nynäshamn

... och Kjell visar några olika positioner för intresserade...

på 1990-talet (den svenska flaggan) respektive införskaffades i början på 2000-talet (föreningsflaggan), så de har några år på nacken. Denna önskan noterades och ska tas upp i styrelsen.

Som utlovat bjöd föreningen på fika och vi fick en stunds trevlig social samvaro, som också bjöd på tillfällen till skratt då till exempel Stig och Kjell skulle visa hur en avbytande flaggvakt smidigt tar över från en stående, som börjar bli trött. I

haft roligt och trevligt tillsammans så gav kursen ett gott resultat för FM Nynäshamns Flaggvaksgrupp.

... åskådare på verandan.

ivern skedde demonstrationen inomhus, men då det var för lågt i tak blev det minst sagt en komisk syn då Stikkan slingrade sig runt Kjell på ett märkligt och inte så smidigt sätt. Efter skrattsalvorna blev vi överens om att demonstrationer och övningar måste ske utomhus.

Tanken med kursen var förstås att vi hoppades kunna intressera medlemmar till att ställa upp som nya flaggvakter – och det lyckades! Tommy Lagsjö och Tommy Falk har bestämt sig för att ställa upp och med lättare flaggstänger ställer även jag, Linda, upp. Den som kom med den goda idén om lättare stänger, nämligen Lena Allansdotter, funderar på saken och det gör kanske någon eller några till. Så förutom att vi har

Glöggafton

Text o bild Björn Wideberg

Ordförande kallade till glöggmingel lördagen den 25 november så 20 personer möttes upp hemma hos Kjell och Elisabeth. Efter att Kjell hälsat alla välkomna så blev stämningen god och sorlet steg högt i

rummen. Som vanligt hade Elisabeth

ordnat med hemgjorda och delikata snittar med lax, räkor och mycket annat gott. Samtliga högg in på snittar, pepparkakor med ost och glögg. Därefter fyllde vi på med kaffe, bullar, sockerkaka och småkakor samt mera glögg.

Medan vi smaskade i oss av det goda så underhöll Jan Mellring oss med musik utfört på ett antikt dragspel från 1913. Då det här var tredje året som Kjell och Elisabeth anordnat glöggafton så det kan nog räknas som tradition varför Elisabeth får räkna med att jobba vidare även nästa år.

Tack för allt gott och en trevlig samvaro.

Marinstugan

Nu är sommaren över och hösten har kommit. Blommorna har vissnat och trädens gula blad har fallit till marken och ersatts av snö.

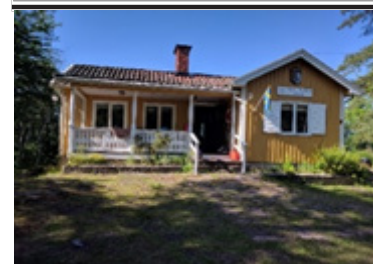
I stugan har det inte hänt så mycket sedan senaste rapporten, några få medlemmar har nyttjat huset under sommaren.

Händelser: Utöver styrelsemöten har arbetsgruppen, stadgar, slutfört sitt arbete, den 19 augusti genomfördes kräftskiva utomhus och under några dagar i november genomfördes utbildning i flaggvakt med efterföljande kaffe.

Nu är det dags att ta fram adventsljusstakar och sätta ut i fönstren som vanligt för att skina upp infarten till marinbasen.

Medlem som önskar nyttja huset kan kontakta mig på tfn: 070 2464190 eller e-post: bjorn.wideberg@gmail.com

Björn

Ni är alltid *Välkomna* att besöka stugan

Hantverksgården på Skolgatan 54
efter renovering

**FLOTTANS
MÄN**

KAMRATSKAP ÖRLOGSTRADITION SJÖFÖRSVAR

Nr 3 2017

*Vi tackar alla medlemmar
som har gett och ger bidrag till
tryckningen av tidningen
Flottans Män*

